

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomæ Młodzianowski, Poloni, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Deo, Angelis Et Actibus Humanis

Młodzianowski, Tomasz

Moguntiae, 1682

Punctum Diff. 3. Argumenta à Ratione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82949](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82949)

fionis refert etiam Prosper l. i. de vocatione Gentium c. 25. & in responsione ad excerpta Genuenfium dub. 8. Item Aug. toto lib. de Corrupt. & Gratia, & libro de Bono perseverantiae c. 14. ubi loquens in praedicto loco de Tyriis, ait; *Nec illis (supple Tyriis) profuit, quod poterant credere, quia praedestinati non erant, nec istis obfuisse, quod non poterant credere, si praedestinati essent.* Et inferius; *Audiunt haec & faciunt, quibus datum est, non autem faciunt si ve audiant, si ve non audiant, quibus non datum est.*

CONTRA est. Et Paulum & Prosperum & Aug. recurrere ad Dei voluntatem, & iudicia, non quidem praedeterminantia, sed selectiva auxiliorum, quae etiam reprobis si fuissent selecta, non fuissent reprobi; cum tamen selectio plenè ad Deum spectaret; unde etiam in nostra sententia dicimus; *O homo tu quis es, qui respondes Deo?*

Punctum Difficultatis 3.

Argumenta à Ratione,

PRIMUM ARGUMENTUM est. Quia si ponatur praedeterminatio Thomistica, tollitur omnis ratio auxilii non nisi sufficientis: quem medium terminum dicit Suarez frequenter esse inculcandum; eum autem ita sibi proponit Joannes à S. Thom. q. 19. d. 5. a. 6. n. 56. quia si ex sua naturâ antecedenter ad nostrum consensum datur efficacia, ideo datur, quia requiritur ad hoc, ut voluntas de facto operetur; & quia sine illa non est potentia applicata, & determinata ut eliciat actum: Ergo si Deus denegat illi auxilium efficax, negat aliquid requisitum ad operandum, & sine quo non potest operari actu potentia, & sic non habet sufficiens auxilium, sine illo, ad operandum. Qui ipse medius terminus sic aliter proponitur. Si posita praedeterminatione adhuc daretur ad oppositum gratia sufficiens, sequitur verificari duas modales oppositissimas, & quidem adhuc in materiâ necessariâ, nam vera esset haec; Impossibile est operari sine praedeterminatione, eamque probant argumenta Thomistica; & tamen verificabitur etiam haec altera; Possibile est hominem operari sine praedeterminatione: quia seclusâ praedeterminatione haberet gratiam sufficientem quispiam cum quâ posset operari, consequenter possibile esset impossibile, quod absurdum est.

RESPONDET I. Joannes à S. Thom. Si ista efficacia, & applicatio antecederet, quando ponitur praedeterminatio, deficeret in totum, & suspenderetur à Deo, sine dubio aliquid necessarium deesset ad operandum; ceterum si deesset efficacia pro ista operatione, datur tamen pro alia, non deerit quidquam ad operandum;

Cum enim voluntas nostra non sit potentia determinata ad unum, natura ejus non postulat, ut sibi detur semper determinatus concursus. Ad id postea n. 59. quod licet applicatio ad actum sit prior ipso actu prioritatem causalitatis & naturae; non tamen denegatur applicatio ad oppositum actum ratione ipsiusmet applicationis, sed ratione actus ex illa consecuti, &c. Denique n. 61. docet, quando prima culpa committitur, licet denegatio auxilii, ne committatur peccatum, non supponat priorem culpam, quae praecedat, sed solum comitatur; tamen in aliquo genere causae saltem materialis praecedit, quod sufficit, ut dicatur homo impedimentum voluntarium ponere, ne sibi detur auxilium efficax.

CONTRA est. Tum, quia non apparet, quomodo haec consequenter dicantur, & quomodo data efficacia, & applicatione ad unum v. g. ad consensum datur efficacia, & applicatio stans in praedeterminatione, pro alia operatione, v. g. pro assensu & dissensu. Item, quomodo datur illa efficax applicatio, si ponitur impedimentum voluntarium concomitans ne datur. Quod si dicat dari illam applicationem ad aliam operationem omnino disparatam, non ostendit, quomodo data praedeterminatione ad assensum, datur auxilium sufficiens ad dissensum. Tum, quia non attendit haec responsio ad punctum principale; concedo quod voluntas de se sit indeterminata ad unum; concedo item interim illam prioritatem, qualem sibi fingit Joan. à S. Thom. reddit tamen Dilemma, voluntati indeterminatae ad unum, & in qua impedimenta in genere causae materialis praecedunt negationem praedeterminationis, quæro, vel est necessarium praerequisitum ad agendum praedeterminatio, vel non? Si non; contravenitur Thomistis; Si est necessarium praerequisitum, ergo carens praedeterminatione caret necessario praerequisito, adeoque non habet sufficientiam, ut possit agere; ad eum modum, quo quia oculus est necessarius ad videndum etiam posita potentia visiva, & concursu in actu primo, quantum est ex parte Dei praeparato, si desit ipsum organum, non habetur sufficientia ad videndum. Tum, quia si ad nullam aliam etiam operationem daretur auxilium efficax, hoc ipso non daretur gratia sufficiens, ut assumit respondens; Ergo cum data praedeterminatione ad assensum, non datur auxilium efficax ad dissensum, hoc ipso non dabitur gratia sufficiens ad dissensum. Nec obest, quod voluntas aliud velit; quia hoc ipsum quod aliud velit, habetur ex praedeterminatione.

RESPONDETUR 2. Gratiam sufficientem dari, ut homo possit facere oppositum, sed non dari, ut sit sufficiens ad ipsum operari.

CONTRA est. Tum, quia hoc ipsum explicandum venit, quid dari possit gratia, quæ sit sufficiens

ciens ad oppositum, si prædeterminatio est necessarium requisitum ad operationem? Tum, quia non posita prædeterminatione ad consensum v. g. est impossibile habere completum principium ad operandum consensus; hæc enim prædeterminatio est requisitum ex parte causæ primæ, est sublativum indifferentiæ, est constitutivum in ratione agentis, quod non sit causa prima, &c. sine quibus omnibus impossibile est haberi completum principium ad consensum sed posita solâ gratiâ sufficienti non ponitur prædeterminatio ad consensum; Ergo posita solâ gratiâ sufficienti non habetur completa potentia ad operandum; Ergo neque sufficientia. Tum, quia implicat ut aliquod auxiliium sit sufficiens, ut cum illo homo possit operari; non tamen sit sufficiens, ut cum illo homo actu operetur, quia implicat esse in actu primo ad operandum, & non per ordinem ad posse actus secundi.

RESPONDETUR 3. Esse in hominis potestate habere gratiam efficacem, postquam habuit sufficientem.

CONTRA est. Quia de hoc ipso quaeritur, quomodo dari possit gratia sufficiens efficacissima? illiusque sufficientia salvari? si impossibile est operari, sine prædeterminatione. Deinde ad hoc ipsum vel indiget prædeterminatione, vel non indiget? Si indiget, respondetur ad difficultatem de prædeterminatione per difficultatem de prædeterminatione; Si non indiget, nec ad alia indigebit, vide Suar. lib. 5. de Grat. cap. 10. n. 25.

SECUNDUM ARGUMENTUM est. Si Deus prædeterminaret ad actus bonos, prædeterminaret etiam ad malos, propter paritatem rationis non potest autem prædeterminare ad actus malos; quia aliàs esset auctor peccati: quod ipsum prob. Tum, quia ut ait Fassolus q. 14. n. 79. Si Deus decerneret præmovere solum moraliter, rogando, consulendo, præcipiendo ipsam positivam entitatem actus, esset per Thō multas causas indirecta malitiæ; Ergo multo magis si ad illam determinet: moralis enim præmotio, multo minorem habet connexionem, quam habeat decretum physicè prædeterminans; illi enim priori in sensu composito resisti potest, & de facto resistitur, dū contravenimus Deo alliciendi, & hortanti ad actus bonos; non potest autem resisti decreto prædeterminanti. Tum, quia voluntas concurrat ad malitiam, non illam directè intendendo, sed eliciendo actum malum per solam cooperationem cum determinatione, quam à Deo recipit, sine proprio actu. Ergo esto Deus non intendat formalem malitiam, tamen non solum cooperando immediate ad actum malum, sed etiam ex se liberè ad eundem prædeterminando, debet dici potiori ratione causa malitiæ; multo enim minus est cooperari propter prædeterminationem, à se ipso

liberè factam, quam cooperari propter prædeterminationem ab alio, sine ejus libero concursu, factam; immo eo casu non peccaret creatura, sed solus Deus; quia tunc non per voluntatem, sed per Deum staret, ne produceretur actus: quod ipsum sic ulterius illustrat Fassolus, quando duæ causæ concurrere debent ad aliquem effectum, negatio effectus censetur solum ab illa causâ proficisci, quæ non confert id quod potest, & necessarium est, ad causandum illum effectum; quando autem aliquis prædeterminatus ad malum, non causat rectitudinem in actu, ex eo solum non causat, quia illum Deus non prædeterminavit ad bonum, sine qua prædeterminatione non potest agere. Ergo quod non agat, in Deum referri debet.

Caterum Verdu Relezione contra scientiam mediam par. 2. concl. 13. appellat hanc prædeterminationem ad actus malos impium & blasphemum quid. Negant etiam prædeterminationem ad actus malos, Gonz. 1. p. d. 59. S. 2. n. 13. Nazarius, & alii

RESPONDETUR 1. Deum prædeterminare ad materiale peccati.

CONTRA est. Tum, quia argumenta Fassoli hoc ipsum impugnat. Tum, quia si Deus prædeterminaret Mathematicum ad ducendas sic tres lineas, ut coeant in angulis, hoc ipso determinaretur ille, ad ponendas annexas negationes, & ad formale trianguli; Ergo idem dicendum in præsentia. Tum, quia quam plurimifunt, qui non aliter peccant, quam quia volunt hanc materiale & entitativè delectationem, cum advertentia, ad quam Deus determinat, quid ergo minus habet Deus, quam creatura ne peccet? Tum, quia si Deus ad hoc determinaret, quod prohibet, esset auctor peccati, Deus autem prohibet ipsum etiam materiale delectationis v. g. cum advertentia: & sicut diceremus homini materiale delectationis appetenti, vis aliquid cum quo ipsum formale peccati inevitabiliter est connexum, adeoque peccas, cur non idem Deo dici poterit?

RESPONDET 2. Joan. à S. Thom. q. 19. d. 5. n. 66. dicitque hoc argumentum fuisse objectum August. quod secundum sua principia sequeretur, Deum esse auctorem peccati, dicitque Deum nec per accidens esse causam malitiæ, licet sit causa totius entitatis, causa inquam totius entitatis, propter hanc demonstrationem; Omnia quæ quoquo modo sunt & habent esse reale, à Deo sunt; Sed entitas actus peccati, est aliquod esse reale, existens in rerum natura. Ergo à Deo est. Consequentia est in Darii. Minor patet: Major de fide. Dicere autem, quod entitas habens annexum defectu, sit tantum permessa, est verbis ludere, cum permisso sit pura negatio, quæ non potest dare esse reale, quale habet illa entitas peccati. Ad punctum autem difficultatis ita dicit, quod

O 3 cum

R. P.
H. MŁOD
anowski
Tom. 1. c. 2.
D. VI
S

cum ad actum liberum requiratur motio moralis, & physicus influxus, bonam actionem utroque modo incipit Deus, in malis autem actibus hæc moralis motio non potest esse immediate à Deo; quia defectuosa est, unde incipit à causa deficiente, vel Diabolo, vel homine, vel inadvertentiâ: & suppositâ hac motione moralitum primum incipit influxus Dei, in id, quod entitatis est, in illo actu: quia Deus sub ratione Entis, non sub ratione deficientis concurrat ad omnia, utpote nusquam deficiens, sed semper Ens.

CONTRA est. Tum quia Semi-Pelag. dicebant quidem per Aug. Deum fieri auctorem peccati, sed immerito, quia ex hac Majori, Gratiâ etiam ad initium salutis est necessaria, inferbant, ergo si ponatur peccatum, referri debet in Deum non ponentem initium salutis; nos autem id urgemus non ex hoc principio in sententia Thomist. sed quia determinat Deus ad actionem peccaminosam, sine qua determinatione, non fuisset posita actio peccaminosa, & illâ positâ, inevitabiliter sequitur. Tum, quia concedo Deum concurrere ad actiones peccaminosas; sed difficultas est, An concurrat prædeterminando antecederet; quod enim concurrat ad peccatum, tenetur ex conditione causæ primæ: nam concurrere potest dicere: Abuteris meo concursu, salvareque totam suam sanctitatem; prædeterminans autem Deus, non potest dicere: Abuteris mea prædeterminatione, cum sit posita intentione ponendi actus. Tum, quia ipsa propositio objecti defectuosa non est primum quod movet, sed potius prædeterminatio ad ipsam propositionem defectuosam. Tum, quia ea quæ dicit, quod Deus non concurrat tanquam causa defectiva non convincunt; nam ad ostendendum Deum non peccare, non debet assumi, quia non est causa defectiva; dicam enim Deum posse mentiri, nec tamen peccaturum, quia ille non est causa defectiva; immo sequetur & non peccaturum, quia non est causa defectiva, & peccaturum, quia plus facit, quam Dæmon suadens peccatum: nec ostendetur ratio, cur hoc ipso decreto prædeterminativo non deiciatur causa indeficiens ad conditionem causæ deficientis. Insuper, quæro, An sit aliquid, quod si Deus faceret, colligeretur non solum esse causa efficiens, sed & deficiens? dicamque hoc totum haberi, si prædeterminat Deus ad materiale peccati.

RESPONDET 3. Idem Retorq. in nos difficultatem. Sententia cuius principium est illud, ad quod reducuntur omnes errores Pelagii, & Calvini est vicina utrique, nostra autem est talis; quod ipsum prob. Principium in quo fundatur nostra sententia est hoc, voluntas Dei efficax movens antecederet, & libertas creata, non possunt simul stare, sub hoc autem prin-

cipio subsumit Pelag. sed stare debet hominum libertas, ergo non datur voluntas Dei efficax, &c. Calvinus è contra subsumit, sed datur voluntas Dei antecederet efficax, ergo non datur libertas.

CONTRA est. Quia non est hoc accedere ad errorem tenere principium sub quo subsumitur error, nam Catholici, Arriani, Sabelliani tenemus hoc principium, Deus est unus; inferimusque Trinitatem non esse tres Deos; Arriani inferunt esse non nisi unam personam, & si sunt tres, esse tres Deos; Sabelliani inferunt, esse tria nomina distincta; nec tamen per hoc Ecclesia Catholica est vicina errori; sic nec Nos erimus vicini. Tum, quia illa Major si ut sonat, accipiat, non admittitur à nobis; nam admittimus voluntatem Dei efficacem præcedentem consensum absolutum salvâ libertate: quod si illic agatur de efficaciâ auferente posse oppositi, hanc negamus; sed in hoc non possumus convinci erroris.

Neque valet si DICAS cum Alvarez, sacerdotes in peccato mortali consecrans ponit malam actionem, & mortalem; quamvis ex objecto sit bona, ad quam tamen Deus efficaci decreto movet sacerdotem; Ergo idem dicendum de materiali peccati.

RESPONDETUR enim. Sicut negatur, à Nobis prædeterminatio physica universaliter, ita negatur in ordine ad consecrationem. Sed prædefiniatne Deus ad talem actum? Si duplex sit volitio, una consecrandi, & alia volitio peccati, poterit Deus priorem prædefinire; Si autem sit eadem, non prædefiniatur: est enim actio vitiosa.

DIFFICULTAS II.

De Argumentis Thomisticis Theologicis.

ALia erunt ab Auctoritate, alia magis à ratione. Sit

Punctum Difficultatis 1.

Respondetur ad varias Auctoritates.

EAdem methodo quâ superius, proponemus Auctoritates, & in primis sunt;

Auctoritates S. Thomæ.

PRIMA AUCTORITAS est ex 1. p. q. 14. a. 13. quam proponit Alv. l. 2. d. 10. Deus non tantum cognoscit futura contingentia, ut sunt in seipsis, sed etiam ut sunt in suis causis, subdit Alvarez. scilicet determinatis.

RESPONDETUR. Illud ly determinatis non haberi in S. Thom. sed ejus contradictorium; nam dicit contingens in sua causa non esse